

Wat Werkt en Waarom (WWW)? Leeraanpakken die Werkelijk Werken en Waarom

Prof. dr. Paul A. Kirschner

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

research **ED**
Amsterdam 2017

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

Bij de les a.u.b....

Welten-instituut
Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

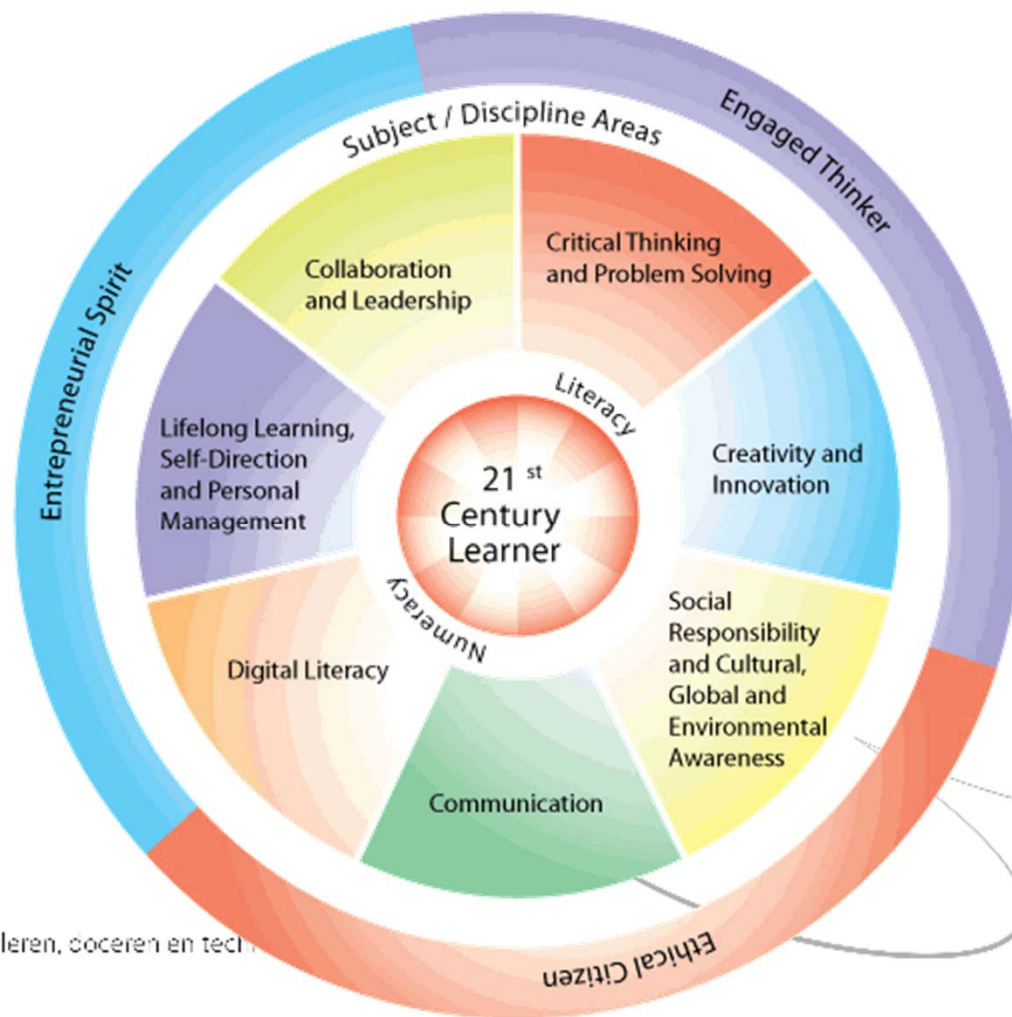

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

Veel werkt niet!

Welten-instituut
 Onderzoekscentrum voor leren, doceren en techn

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

12 Principles of Modern Learning

Modern Inquiry Learning			Modern Self Directed Learning			Modern Social Learning		
Principle	Reality	Opportunity	Principle	Reality	Opportunity	Principle	Reality	Opportunity
 <p>COMPILE</p>	The ability to save and retrieve information in a variety of formats...	gives modern learners virtually unlimited capacity to store and retrieve information.	 <p>CORRELATE</p>	The ability to generate large amounts of data about our technology-based activities...	enables modern learners to use self generated data to assess and make decisions on future actions.	 <p>CONNECTING</p>	The ability to access high quality content whenever and in whatever format needed...	enables modern learners to draw upon a diverse range of external resources.
 <p>CONTRIBUTE</p>	The ability to participate in more complex projects...	enables modern learners to participate in more complex projects.	 <p>COMPARE</p>	The ability to view the learning artifacts of others...	enables modern learners to learn from what other learners are doing or have done.	 <p>COMMUNICATING</p>	The ability to publish using a variety of media for low or no cost...	enables modern learners to share their ideas and get feedback from others.
 <p>COMBINE</p>	The ability to reuse and build upon the work of others...	enables modern learners to move beyond individual and isolated projects.	 <p>CATCH</p>	The ability to participate in virally amplified online activities and events...	enables modern learners to easily identify new and important ideas and content.	 <p>COLLABORATING</p>	The ability to form learning networks...	enables modern learners to contrast ideas and experiences with other learners.
 <p>CHANGE</p>	The ability to quickly obtain feedback from multiple sources...	enables modern learners to continuously improve current work.	 <p>COOPERATE</p>	The ability to learn in the same communities as experts and professionals...	enables modern learners to make better decisions about their own learning.	 <p>LEARNING COLLECTIVELY</p>	The ability to form highly interconnected groups around an object of interest...	enables modern learners to engage in shared meaning making.

<http://www.teachthought.com/the-future-of-learning/12-principles-of-modern-learning/>

10

Essential Characteristics
OF A
21ST CENTURY EDUCATOR
BY
George Couros

**RELATIONSHIP
BUILDER**

LEARNER

INCLUSIVE

REFLECTIVE

NETWORKED

INNOVATOR

LEADER

STORYTELLER

DESIGNER

ARTIST

<http://georgecouros.ca/blog/archives/6783>

Leve de Eduquacks en Eduquackademics!

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

welten-instituut.ou.nl

Maar veel werkt wel!

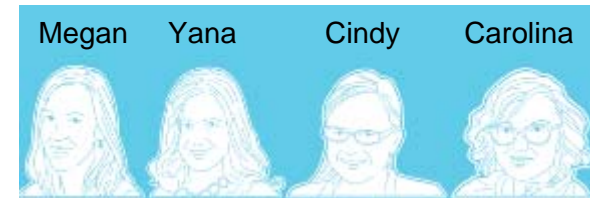

Welten-instituut
Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

The Learning Scientists

- Oefening verspreiden - Spaced practice
- Herinneren oefenen - Retrieval practice
- Uitweiden - Elaboration
- Taken afwisselen – Interleaving (Variability of practice)
- Concrete voorbeelden - Concrete examples
- Combineer word en beeld - Dual coding

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.learningscientists.org

Six Strategies for Effective Learning

www.learningscientists.org

In this series, we provide information so students can learn how to study using..

All of these strategies have supporting evidence from cognitive psychology. For each strategy, we explain how to do it, some points to consider, and where to find more information.

John Dunlosky et al. – Top & Flop

Technique	Utility
Elaborative interrogation	Moderate
Self-explanation	Moderate
Summarization	Low
Highlighting	Low
The keyword mnemonic	Low
Imagery use for text learning	Low
Rereading	Low
Practice testing	High
Distributed practice	High
Interleaved practice	Moderate

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

Dunlosky et al (2013). Improving students' learning with effective learning techniques: Promising directions from cognitive and educational psychology. *Psychological Science in the Public Interest*, 14(1), 4-58.

TOP

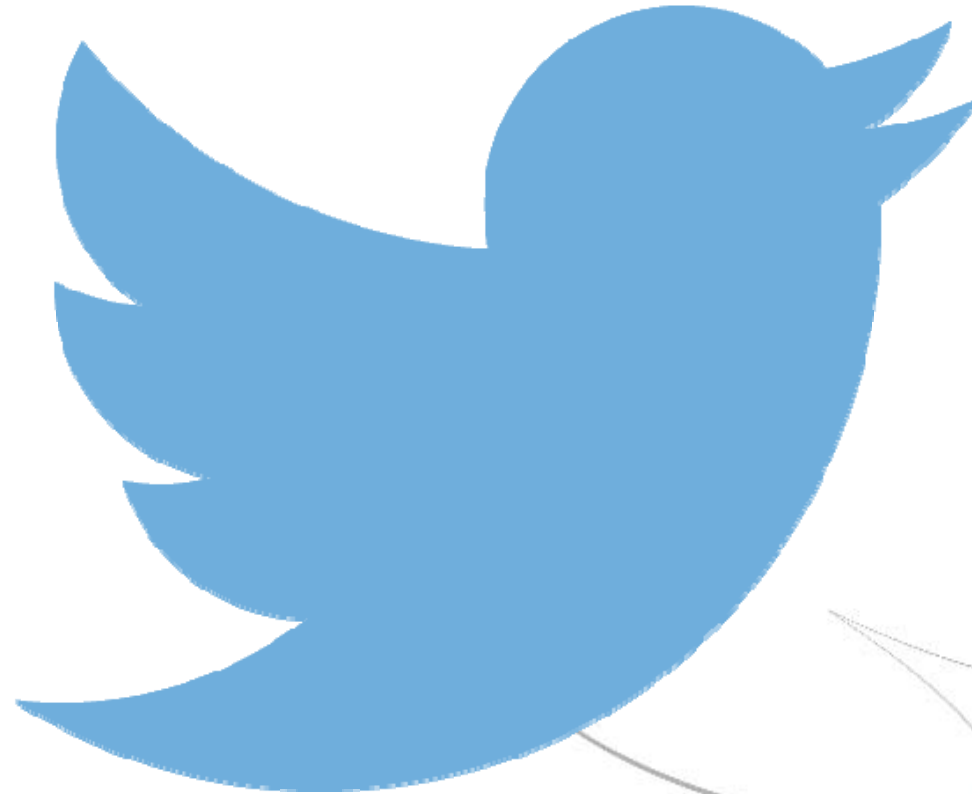
- Gedistribueerd oefenen
- Oefentoetsen
- Overlappend oefenen
- Uitweidend bevragen
- Zelf uitleg geven

FLOP

- Verbeelden
- Ezelsbruggen
- Samenvatten
- Highlighten / onderstrepen
- Herlezen

Twitterpauze!

Welten-instituut
Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld
5. (Bege)leid leerlingen in het oefenen met nieuw leermateriaal

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld
5. (Bege)leid leerlingen in het oefenen met nieuw leermateriaal
6. Ga na of leerlingen het echt begrepen hebben

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld
5. (Bege)leid leerlingen in het oefenen met nieuw leermateriaal
6. Ga na of leerlingen het echt begrepen hebben
7. Zorg dat uw leerlingen succes tonen

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld
5. (Bege)leid leerlingen in het oefenen met nieuw leermateriaal
6. Ga na of leerlingen het echt begrepen hebben
7. Zorg dat uw leerlingen succes tonen
8. Bied scaffolds voor moeilijke taken

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld
5. (Bege)leid leerlingen in het oefenen met nieuw leermateriaal
6. Ga na of leerlingen het echt begrepen hebben
7. Zorg dat uw leerlingen succes tonen
8. Bied scaffolds voor moeilijke taken
9. Eis en monitor zelfstandige oefening

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

Barak Rosenshine - Instructieprincipes die elke leraar zou moeten kennen

1. Herhaal dagelijks een deel van wat eerder is geleerd
2. Presenteer nieuw leermateriaal in kleine stappen en help leerlingen hiermee te oefenen.
3. Stel veel vragen
4. Wees een model / voorbeeld
5. (Bege)leid leerlingen in het oefenen met nieuw leermateriaal
6. Ga na of leerlingen het echt begrepen hebben
7. Zorg dat uw leerlingen succes tonen
8. Bied scaffolds voor moeilijke taken
9. Eis en monitor zelfstandige oefening
10. Activeer geleerde kennis regelmatig

Welten-instituut

Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2012/Rosenshine.pdf

January 2016

Learning About Learning

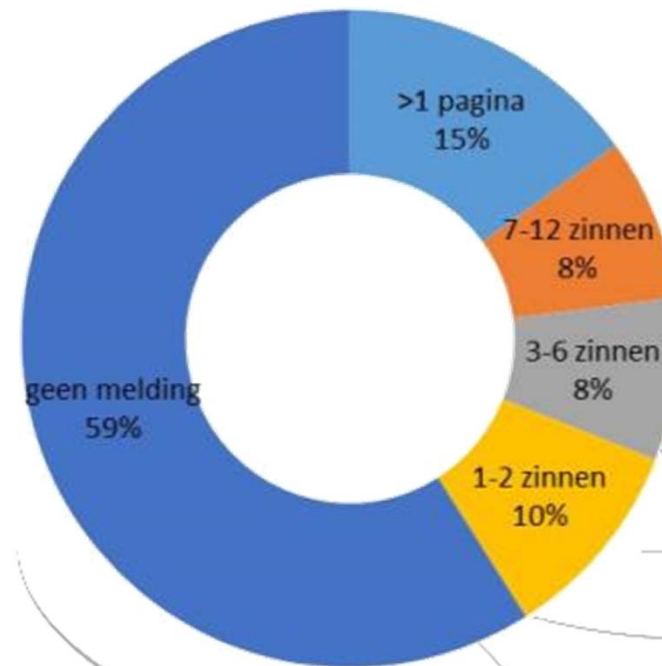
 National Council on Teacher Quality

What Every New Teacher Needs to Know

Welten-instituut

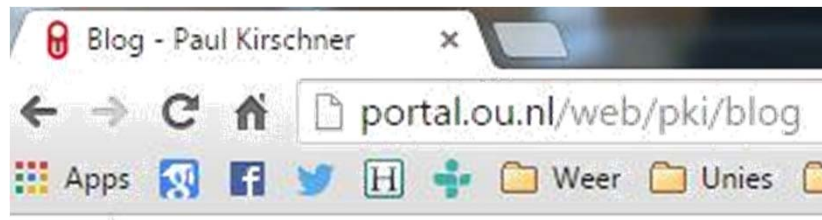
Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

Voorkomen

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

Blog overzicht

- [Academische Docenten](#)
  - [Slapeloos in Lutjebroek](#)
  - [RulEg vs. EgRul](#)
  - [Neurokwatsch](#)
  - [Lesstof doen bekijken?](#)
  - [Testing effect](#)
  - [Zelfeffectiviteit](#)
  - [De Kunst van Elkaar Doceren](#)
  - [Heisenberg Uncertainty Principle in Research on Learning and Education](#)
  - [Terugkoppeling](#)
- Onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie

[determinatie](#) [English](#) [evidence-based](#) [klasgrootte](#) [onderwijs](#) [onde](#)

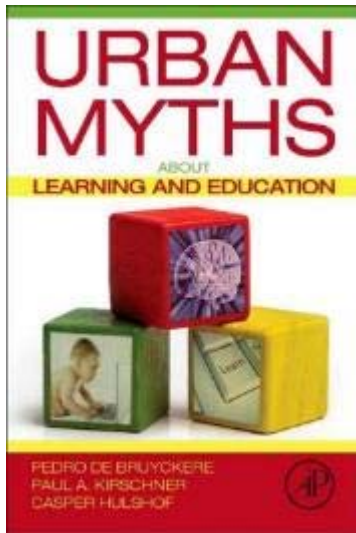
Academische Docenten

13/04/2015 DOOR PAUL KIRSCHNER 9 REACTIES BEWERKEN

In mijn rubriek in Van Twaalf tot Achttien (paul) heb ik in het aprilnummer (2015) een vraag gekregen van Michel, een leraar Nederlands, over docenten, en

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

paul.kirschner@ou.nl

[@P_A_Kirschner](https://twitter.com/P_A_Kirschner)

Open Universiteit
welten-instituut.ou.nl

A black and white portrait of Mark Twain, showing his characteristic wild white hair and mustache. He is looking slightly to the right of the camera with a serious expression. The background is dark.

**“IT IS BETTER TO KEEP YOUR MOUTH CLOSED
AND LET PEOPLE THINK YOU ARE A FOOL THAN
TO OPEN IT AND REMOVE ALL DOUBT.”**

MARK TWAIN

A solid black rectangular redaction box covering the text below the name.